

Résumés A4 du Junulkurso

Claude Labetaa

Saluton!

Ce travail est le complément écrit au cours d'espéranto inclus dans l'émission « Saluton! », dont je partage l'animation avec Ange Mateo sur les ondes de Radio Plaizance (de Plazac, en Dordogne). Il se compose de résumés en format A4 des chapitres du fameux « Junulkurso », édité par SAT-Amikaro. Chaque chapitre est donc limité à une page A4 comportant des éléments grammaticaux, un résumé du texte du Junulkurso et la traduction en français de tous les mots nouveaux introduits.

Les pages qui suivent correspondent donc à la compilation de mes fiches de préparation de cours d'espéranto pour débutants que j'anime depuis 2006. Elles sont conçues pour être utilisées en cours par l'animateur ou, et c'est probablement mieux, en complément à distribuer aux élèves à la fin d'un cours animé à l'aide du Junulkurso.

N'ayant commencé à apprendre l'espéranto qu'en 2004, je compte sur vous pour me signaler les éventuelles fautes de frappe ou erreurs restantes malgré plusieurs relectures.

Le véritable travail — je ne l'ai appris que depuis quelques mois de la bouche de Marie-France Condé Rey — est l'œuvre de Pierre Louis, qui a passé les dernières années de sa vie en Charente, et que je n'ai malheureusement pas connu. Je rends donc un hommage admiratif à celui qui a créé à la fois les textes et les dessins du Junulkurso dans une démarche très pédagogique.

L'émission « Saluton! » est disponible sous forme de CD renfermant des fichiers MP3. Chaque émission dure un peu moins de 30 minutes (sauf la première, de présentation, qui dure près d'une heure) et renferme un reportage, une ou deux chansons et un extrait de cours. Chaque chapitre du Junulkurso est réparti sur trois émissions. Merci aux élèves qui ont participé selon leur disponibilité aux différents enregistrements : Céline, Claire, Didier, Dorothee, Guy, Joëlle, Laurence, Pierre, Roland, Véronique... ainsi qu'à Ange pour ses dossiers, ses reportages et sa participation régulière à l'animation de l'émission.

Nous avons l'intention de regrouper ces émissions (en décembre 2010, 46 ont déjà été enregistrées) sur CD ou DVD. Afin de respecter les droits d'auteur et d'encourager l'édition espérantiste (Vinilkosmo notamment), les chansons, diffusées intégralement dans l'émission radiophonique originale, seront réduites à de simples extraits. Le tarif n'est pas encore fixé mais sera très raisonnable. Vous pouvez marquer votre intérêt pour ce projet et le suivre en me contactant aux coordonnées situées au bas de cette page. Nous tâcherons également de rendre ces émissions disponibles par téléchargement sur internet.

Je remercie également José et Jacques qui, au sein du Groupe Espérantiste Périgourdin, m'ont initié à l'espéranto, communiqué leur passion et donné envie d'y consacrer une bonne partie de ma retraite.

Amike.

Claude LABETAA

*Claude LABETAA, 17 lotissement de l'aérodrome, fr-24330 BASSILLAC
téléphone : (33) (0)5 53 54 49 71 courriel : labetaa.claude@wanadoo.fr*

Junulkurso – leciono 1

Les terminaisons de l'espéranto :

substantif (nom commun)o	substantif au plurieloj
adjectifa	adjectif au plurielaj
verbe à l'infinifi	verbe au présentas
adverbee		

...ino : le suffixe **ino** indique le féminin.

sinjoro = <i>monsieur</i>	knabo = <i>garçon</i>	ĉevalo = <i>cheval</i>
sinjorino = <i>(ma)dame</i>	knabino = <i>fille</i>	ĉevalino = <i>jument</i>

Frazoj :

Saluton! Bonan tagon! Bonan matenon! Bonan vesperon! Bonan nokton! Mi demandas, vi respondas.

Kio estas tio? Tio estas pomo. Kio estas pomo? Pomo estas frukto.
 Pomo kaj piro estas fruktoj. Pomo estas frukto, ankaŭ piro.
 Ĉu pomo estas frukto? Jes, efektive, pomo estas frukto.
 Ĉu ankaŭ piro estas frukto? Jes, efektive, ankaŭ piro estas frukto. Ankaŭ ĉerizo kaj pruno estas fruktoj.

Ĉu piro estas floro? Ne, piro ne estas floro, sed frukto.
 Ĉu kato estas frukto? Ne, tute ne, kato ne estas frukto, sed besto. Ankaŭ hundo, muso kaj birdoj estas bestoj.
 Ĉu forno estas meblo? Jes, efektive, forno estas meblo. Ankaŭ tablo, seĝo kaj benko estas mebloj.
 Ĉu knabo estas homo? Jes, efektive, knabo estas homo. Ankaŭ knabino, sinjoro kaj sinjorino estas homoj.

Tablo kaj seĝoj estas sur la planko. Libro kaj taso estas sur la tablo. Planko, libro kaj taso estas objektoj.

La aventuroj de Johanino kaj Karlo. Karlo estas knabo kaj Johanino estas knabino. Ĝis revido! Ĝis la dua leciono!

esperanto	français	espéranto	français
ankaŭ	<i>aussi</i>	la	<i>le, la, les</i>
aventuro	<i>aventure</i>	leciono	<i>leçon</i>
azeno	<i>âne</i>	libro	<i>livre</i>
benko	<i>banc</i>	mateno	<i>matin</i>
besto	<i>bête, animal</i>	meblo	<i>meuble</i>
birdo	<i>oiseau</i>	muso	<i>souris</i>
bona	<i>bon</i>	ne	<i>non, ne pas</i>
ĉerizo	<i>cerise</i>	nokto	<i>nuit</i>
ĉevalo	<i>cheval</i>	objekto	<i>objet</i>
ĉu	<i>est-ce que</i>	piro	<i>poire</i>
demando	<i>question</i>	planko	<i>plancher</i>
efektive	<i>effectivement</i>	pomo	<i>pomme</i>
esprimo	<i>expression</i>	pruno	<i>prune</i>
esti	<i>être</i>	respondo	<i>réponse</i>
floro	<i>fleur</i>	revido	<i>revoir</i>
forno	<i>four, fourneau, foyer, poêle</i>	sed	<i>mais</i>
frazo	<i>phrase</i>	seĝo	<i>siège, chaise</i>
frukto	<i>fruit</i>	sinjorino	<i>(ma)dame</i>
ĝis	<i>jusqu'à</i>	sinjoro	<i>monsieur</i>
homo	<i>être humain</i>	sur	<i>sur</i>
hundo	<i>chien</i>	tablo	<i>table</i>
jes	<i>oui</i>	tago	<i>jour</i>
kato	<i>chat</i>	taso	<i>tasse</i>
kaj	<i>et</i>	tio	<i>cela</i>
kio	<i>quoi, que, ce que</i>	tute	<i>tout, tout à fait, entièrement</i>
knabino	<i>fille</i>	vespero	<i>soir</i>
knabo	<i>garçon</i>		

Junulkurso – leciono 2

mal... : le préfixe **mal** indique le contraire.

granda = *grand*

malgranda = *petit*

bona = *bon*

malbona = *mauvais*

plena = *plein*

malplena = *vide*

peza = *lourd*

malpeza = *léger*

Kia ? : (*quel = quelle sorte de = comment*) interroge sur la qualité ; on répond généralement par un adjectif.

Kia estas la piro? La piro estas bona.

Frazoj :

Elefanto estas granda besto sed muso estas malgranda. Ankaŭ muŝo estas malgranda besto.

Hundo estas fidela besto. Kato estas ruza besto.

Kia estas la ĉerizo? La ĉerizo estas ruĝa. La piro estas bona frukto.

Ĉu la pomo estas bona? Ne, vermo estas en la malbona pomo.

La telero estas sur la tablo. Botelo staras sur la tablo.

La glaso staras kaj estas plena. La poto kuŝas kaj estas malplena.

La knabo kaj la knabino ridas, sed la sinjorino ploras. La ruza kato manĝas sed la hundo soifas.

La knabo laboras kaj la bela knabino legas. Karlo ne dormas en la lito sed skribas sur papero.

La sinjoro kaj la sinjorino ripozas. La sinjorino kuŝas en la lito kaj dormas.

Daŭrigo de la aventuroj de Karlo kaj Johanino. La landlimo.

La dika sinjoro parolas, la policisto staras. La pasporto estas en la mano de la sinjoro.

Karlo kaj Johanino marŝas, la fidela hundo kuras. La sako de Karlo estas peza sed la sako de Johanino estas malpeza.

Birdo kantas. En la mano de Johanino estas bela tulipo. Tulipo estas bela floro.

La knabino estas ĝoja kaj ridas. Karlo muzikas.

esperanto	français	esperanto	français
bela	<i>beau, belle</i>	marŝi	<i>marcher (avec du rythme : sport...)</i>
botelo	<i>bouteille</i>	muŝo	<i>mouche</i>
daŭri	<i>durer, continuer</i>	muziko	<i>musique</i>
daŭrigo	<i>continuation, suite</i>	muziki	<i>faire de la musique</i>
de	<i>de, depuis</i>	papero	<i>papier</i>
dika	<i>épais, gros</i>	paroli	<i>parler</i>
dormi	<i>dormir</i>	pasporto	<i>passport</i>
elefanto	<i>éléphant</i>	peza	<i>lourd</i>
en	<i>dans, en, à (lieu)</i>	plena	<i>plein</i>
fidela	<i>fidèle</i>	plori	<i>pleurer</i>
forta	<i>fort</i>	policisto	<i>policier</i>
glaso	<i>verre</i>	poto	<i>pot</i>
ĝoja	<i>joyeux, joyeuse</i>	ridi	<i>rire</i>
granda	<i>grand</i>	ripozi	<i>se reposer</i>
kanti	<i>chanter</i>	ruĝa	<i>rouge</i>
kia	<i>comment, quelle sorte de...(adjectif)</i>	ruza	<i>rusé</i>
kuri	<i>courir</i>	sako	<i>sac</i>
kuŝi	<i>coucher, être étendu</i>	sidi	<i>être assis</i>
labori	<i>travailler</i>	skribi	<i>écrire</i>
lando	<i>pays</i>	soifi	<i>avoir soif</i>
legi	<i>lire</i>	stari	<i>être debout</i>
limo	<i>limite</i>	telero	<i>assiette</i>
manĝi	<i>manger</i>	tulipo	<i>tulipe</i>
mano	<i>main</i>		

Junulkurso – leciono 3

personaj pronomoj : <i>(pronoms personnels)</i>	mi = <i>je</i> vi = <i>tu</i> (ci, <i>pour tutoyer, est très peu usité</i>) li = <i>il</i> ŝi = <i>elle</i> ĝi = <i>il (animal ou chose)</i>	ni = <i>nous</i> vi = <i>vous</i> ili = <i>ils, elles</i>
---	---	---

Kiu ? : (*qui, quel, lequel*) *interroge sur l'individualité.* Kiu estas la sinjoro ? Kiu parolas ?

aŭ = *ou, ou bien.*

nek nek = ni ni

ge... : *le préfixe ge indique la réunion des deux genres.*
geknaboj = *garçons et filles.*

gesinjoroj = *mesdames et messieurs.*
gelernantoj = *élèves (« apprenants ») garçons et filles.*

Frazoj :

Ĉu karoto estas floro aŭ frukto? Karoto estas nek floro nek frukto sed legomo.
Porko estas nek bela nek fidela sed grasa besto. La ŝafo nek dormas nek manĝas sed staras.
La ĉerizo estas nek verda nek blanka sed ruĝa. Unu pomo, du ĉerizoj kaj tri piroj estas en la telero.

Unu dika porko staras, du blankaj kokinoj manĝas kaj tri malgrandaj musoj kuras.

Karlo diras « Mi estas Karlo. ».
Kiu ploras? Kiu ridas? Kiu legas? La sinjorino ploras, la knabo ridas, la knabino legas.
Ĉu vi legas? Jes, mi legas. Vi kaj mi laboras; ni laboras. Vi estas gelernantoj; vi lernas.

La instruanto parolas; li parolas. La lernantino skribas; ŝi skribas. La muso kuras; ĝi kuras.

Kiuj ripozas? La sinjoro kaj la sinjorino ripozas. Ili ripozas.

La geknaboj estas junaj sed la instruisto estas maljuna.

Teo estas en la tasoj. Blanka pano, ovoj kaj porka viando estas sur la tablo.

La geknaboj promenas en Amsterdamo, kiu estas granda urbo. La homoj estas afablaj. Knabo salutas en esperanto. Karlo kaj Johanino respondas ankaŭ en esperanto. La knabo estas Niko, li estas afabla. En Amsterdamo estas larĝaj kanaloj.

La geknaboj estas en la familio de Niko. La gepatroj de Niko estas afablaj; ili rakontas. Karlo kaj Johanino demandas.

esperanto	français	esperanto	français
afabla	<i>aimable, affable, gentil</i>	ovo	<i>œuf</i>
aŭ	<i>ou, ou bien</i>	pano	<i>pain</i>
blanka	<i>blanc</i>	porko	<i>porc, cochon</i>
demandi	<i>demander, questionner, interroger</i>	promeni	<i>se promener</i>
diri	<i>dire</i>	rakonti	<i>raconter</i>
familio	<i>famille</i>	ŝafo	<i>mouton</i>
grasa	<i>gras</i>	saluti	<i>saluer</i>
juna	<i>jeune</i>	teo	<i>thé</i>
kanalo	<i>canal</i>	urbo	<i>ville</i>
karoto	<i>carotte</i>	verda	<i>vert</i>
kiu	<i>qui, quel, lequel</i>	viando	<i>viande</i>
koko	<i>coq</i>	unu	<i>1</i>
kokino	<i>poule</i>	du	<i>2</i>
larĝa	<i>large</i>	tri	<i>3</i>
legomo	<i>légume</i>		
lerni	<i>apprendre</i>		
nek	<i>ni</i>		

Junulkurso – leciono 4

Kiel ? : (*comment, de quelle manière, comme*) interroge sur la manière. Kiel fari ... ? = *comment faire ... ?*

Kiom da ? : (*combien de*) interroge sur la quantité.

Kiom da ĉerizoj estas en la glaso ? Du ĉerizoj...

nur = seulement

nur unu = un seul

multe da = beaucoup de

multaj = nombreux

...anto : *suffixe désignant celui qui fait une action, au moment où il la fait (comme notre participe présent).*

lernanto = « *apprenant* » (*celui qui apprend*), donc élève

biciklanto = *cycliste (celui qui roule à bicyclette)*

...isto : *suffixe désignant un professionnel ou un pratiquant régulier.*

instruisto = *instituteur, enseignant*

biciklisto = *cycliste (professionnel...)*

Frazoj :

Kiel kuras la leporo? La leporo kuras rapide. La testudo kaj la heliko iras malrapide.

Vi parolas en esperanto bone kaj laŭte. La biciklisto (profesiulo) iras rapide sed la biciklanto iras malrapide.

La birdo flugas rapide kaj kantas bele. La anaso blekas malbele sed naĝas bone. Vi lernas kuraĝe = vi kuraĝe lernas.

Kiom da piroj estas en la telero? Tri piroj estas en la telero.

Multe da (multaj) steloj brilas en la ĉielo sed nur unu luno brilas.

Kia estas la tabulo de la instruisto? Ĝi estas nigra. Kio estas en la mano de la instruisto? Estas libro.

La instruisto parolas laŭte. La gelernantoj parolas mallaŭte.

Ekskurso al la insulo. La infanoj ekskursas. La hundo fiere sidas. Karlo fotas; Johanino kaj Niko paciencie atendas.

La kostumoj estas belaj. La geknaboj estas kontentaj. Ili estas sur la granda ŝipo, kiu estas sur la maro. La bona amiko

Niko adiaŭas. Li salutas sed ne ploras. Ankaŭ Karlo kaj Johanino amike salutas : « Ĝis revido! Ni dankas ».

esperanto	français	esperanto	français
adiaŭ	<i>adieu</i>	maro	<i>mer</i>
al	<i>à, vers</i>	multe	<i>beaucoup</i>
amatoro	<i>amateur</i>	muzikisto	<i>musicien</i>
amiko	<i>ami</i>	naĝi	<i>nager</i>
anaso	<i>canard</i>	nigra	<i>noir</i>
biciklo	<i>bicyclette, vélo</i>	nombro	<i>nombre</i>
bleki	<i>crier (animal)</i>	nur	<i>seulement</i>
bone	<i>bien</i>	pacienco	<i>patience</i>
brili	<i>briller</i>	profesiulo	<i>professionnel</i>
ĉielo	<i>ciel</i>	rapida	<i>rapide</i>
da	<i>de (partitif)</i>	ŝipo	<i>bateau</i>
danki	<i>remercier</i>	stelo	<i>étoile</i>
ekskurso	<i>excursion</i>	tabulo	<i>planche, tableau</i>
fiera	<i>fier</i>	testudo	<i>tortue</i>
flugi	<i>voler (oiseau, avion...)</i>		
foti	<i>photographier</i>	nul	<i>0</i>
heliko	<i>escargot</i>	unu	<i>1</i>
infano	<i>enfant</i>	du	<i>2</i>
insulo	<i>île</i>	tri	<i>3</i>
iri	<i>aller</i>	kvar	<i>4</i>
kiel	<i>comment, de quelle manière...</i>	kvin	<i>5</i>
kiom da	<i>combien de</i>	ses	<i>6</i>
kontenta	<i>satisfait, content</i>	sep	<i>7</i>
kostumo	<i>costume</i>	ok	<i>8</i>
kuraĝa	<i>courageux</i>	naŭ	<i>9</i>
laŭte	<i>à haute voix, fortement</i>	dek	<i>10</i>
leporo	<i>lièvre</i>	cent	<i>100</i>
luno	<i>lune</i>	mil	<i>1000</i>

Junulkurso – leciono 5

...ejo : *suffixe indiquant le lieu où se passe habituellement une action.*

lernejo = école (lieu où l'on apprend)

dormejo = dortoir

vendejo = lieu de vente (magasin)

Kie ? : *où (interrogatif ou relatif)*

Kie estas la gelemantoj? Ili estas en la lernejo.

ankoraŭ = *encore*

ne plu = *ne plus*

sub = *sous*

Kie estas la kato? La kato ne plu estas sub la seĝo, sed ĝi ankoraŭ estas en la ĉambro.

por = *pour, afin de*

Ni dormas por ripozi.

per = *avec (mais seulement dans le sens de « au moyen de »).*

La sinjoro muzikas per violono.

...ilo : *suffixe indiquant un outil, un instrument.*

ŝlosi = *fermer à clef*

ludi = *jouer*

muziko = *musique*

ŝlosilo = *clef*

ludilo = *jouet*

muzikilo = *instrument de musique*

Frazoj :

Papilio flugas en la ĝardeno. Kie estas la ŝlosilo de la pordo? Mi ne scias, kie estas la ŝlosilo.

Sur la planko estas tapiŝo. Sur la muro estas bildo. La plafono estas blanka. La lampo brilas.

Sur la fenestro estas florpoto. La kurteno estas bela kaj malpeza.

La manĝo-ĉambro estas granda. La dormo-ĉambro estas malgranda sed bela.

Lerni, manĝi kaj dormi estas vivi. Ni dormas por ripozi. Ni manĝas por vivi sed ni ne vivas por manĝi!

Ĉu vi scias paroli, demandi kaj respondi en esperanto? Ĉu la libro estas interesa? Jes, efektive, ĝi estas interesa.

Nederlandaj tulipoj estas belaj kaj bonodoraj floroj.

Gelemantoj lernas en lernejo kaj dormas en dormejo. Mi iras al la vendejo. Kie ŝi iras por naĝi? Ŝi iras al la naĝejo.

Bela papilio estas sur floro. La florpoto staras sur seĝo. La kato frapas; la poto falas, ankaŭ la floroj. La poto ne plu staras sur la seĝo, sed la seĝo ankoraŭ staras. La kato estas sub la seĝo. La papilio ne plu estas sur la floro sed ĝi estas sur la vosto de la kato.

Muzikanto ludas per violono. Violono, trumpeto, piano, tamburo kaj gitaro estas muzikiloj.

Sur la ŝipo, la geknaboj kantas gaje kaj legas en granda kajero. La maristoj sidas, ili fumas kaj muzikas. La fumanto silentas, sed la muzikantoj ridas kaj parolas. En la mano de la fumanto estas granda pipo.

esperanto	français	esperanto	français
ankoraŭ	<i>encore</i>	papilio	<i>papillon</i>
bildo	<i>image, figure, illustration</i>	per	<i>avec, au moyen de</i>
ĉambro	<i>pièce</i>	piano	<i>piano</i>
fali	<i>tomber</i>	pipo	<i>pipe</i>
fenestro	<i>fenêtre</i>	plafono	<i>plafond</i>
frapi	<i>frapper</i>	plu	<i>plus</i>
fumi	<i>fumer</i>	por	<i>pour</i>
gaja	<i>gai</i>	pordo	<i>porte</i>
ĝardeno	<i>jardin</i>	scii	<i>savoir</i>
gitaro	<i>guitare</i>	silenti	<i>garder le silence, se taire</i>
interesa	<i>intéressant</i>	ŝlosi	<i>fermer à clef</i>
kajero	<i>cahier</i>	sub	<i>sous</i>
kie	<i>où</i>	tamburo	<i>tambour</i>
kurteno	<i>rideau</i>	tapiŝo	<i>tapis</i>
lampo	<i>lampe</i>	trumpeto	<i>trompette</i>
ludi	<i>jouer</i>	vendi	<i>vendre</i>
maristo	<i>marin</i>	violono	<i>violon</i>
muro	<i>mur</i>	vivi	<i>vivre</i>
noto	<i>note</i>	vosto	<i>queue</i>
odoro	<i>odeur</i>		

Junulkurso – leciono 6

Aux petits mots servant à interroger et commençant par **k** correspondent des démonstratifs commençant par **t** :

kio = quoi **kiu** = qui, lequel... **kia** = quelle sorte de... **kiel** = de quelle manière **kie** = où
tio = cela **tiu** = ce, celui... **tia** = tel, de cette sorte de... **tiel** = ainsi, de cette manière **tie** = là

Les mots **k...** sont utilisés aussi dans des phrases affirmatives : *Ŝi kantas kiel birdo* = Elle chante comme un oiseau.

A la question **Kial** ? = Pourquoi ? on répond généralement **ĉar** = car (parce que).....
(tial = pour cette raison, ainsi donc...).

al = à, vers

Mi parolas al vi.

Iri al la lernejo.

Iri al Parizo.

ĉe = chez, tout à côté de, à

Li restas ĉe Niko.

Ŝi estas ĉe la pordo.

Ili sidas ĉe la tablo.

inter = entre

La hundo estas inter Johanino kaj Niko.

Frazoj :

La bildo de Karlo. La brakoj estas tre longaj sed la kruroj estas mallongaj. La piedoj estas malgrandaj. En la mano estas kvin fingroj. En la kapo estas haroj, du oreloj, du okuloj, du vangoj, la nazo, la buŝo, la mentono ktp (kaj tiel plu).

La sako estas ĉe la dorso de Karlo.

Tiu knabino estas bona kamaradino. La haroj de tiu knabino estas blondaj. Tio estas floro; tiu floro estas tulipo.

Tiuj kantistinoj kantas bele; ili kantas kiel birdoj. Li kuras tre rapide; li kuras kiel leporo.

Ĉu Karlo venas? Ne, li restas ĉe Niko (en la domo de Niko). Sed Johanino iras al Amsterdamo.

Kie li estas? Li alvenas; li estas ĉe la pordo. Kie estas la ŝlosilo? La ŝlosilo estas tie. Dankon!

La hundo estas ĉe la tablo inter Johanino kaj Niko.

Kial la fraŭlo kaj la fraŭlino manĝas? Ili manĝas ĉar ili malsatas.

Kial la knabo kaj la knabino trinkas? La geknaboj trinkas ĉar ili soifas.

Kial la sinjoro kaj la sinjorino ripozas? La gesinjoroj ripozas ĉar ili estas tre lacaj.

La sinjoro ridas ĉar li estas gaja, sed la sinjorino ploras ĉar ŝi estas malgaja.

Stokholmo estas granda urbo. Tie staras la bela urbo-domo. Ankaŭ bela statuo staras en ĝardeno. Multaj blankaj birdoj flugas. La svedaj amikoj ridas ĉar ili estas tre ĝojaj. Ankaŭ la hundo estas tre kontenta ĉar ĝi ne plu estas sur la ŝipo.

La granda vapor-ŝipo estas sur la maro. La geknaboj, Karlo kaj Johanino alvenas. La svedaj geamikoj estas grandaj. Ili salutas. Li estas kamarado Justo, ŝi estas kamaradino Leo. La maristo estas sur la ŝipo kaj rigardas. La haroj de la svedaj

junuloj estas blondaj. La vapor-ŝipo estas longa.

esperanto	français	esperanto	français
alveni	arriver	malsati	avoir faim
blonda	blond	mentono	menton
brako	bras	nazo	nez
buŝo	bouche	okulo	œil
ĉar	car, parce que	orelo	oreille
ĉe	chez, à (tout à côté)	piedo	ped
domo	maison	resti	rester
dorso	dos	rigardi	regarder
fingro	doigt	statuo	statue
fraŭlino	jeune fille, demoiselle	tie	là
fraŭlo	jeune homme, célibataire	tiu	ce, cet, cette
ĝoji	se réjouir, être joyeux, heureux	tre	très
haro	cheveu	trinki	boire
inter	entre	vango	joue
kamarado	camarade	vaporo	vapeur
kapo	tête	veni	venir
kial	pourquoi		
korpo	corps		
kruro	jambe		
laca	fatigué, las		
longa	long		

Junulkurso – leciono 7

kies = *à qui* kies kaskedo ĝi estas? = *à qui est cette casquette ?*

adjectifs possessifs : on ajoute la lettre **a** à la fin du pronom personnel correspondant et, s'il y a lieu, un **j** au pluriel :

mia(j)	via(j)	lia(j)	ŝia(j)	ĝia(j)	nia(j)	via(j)	ilia(j)
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

bo... : le préfixe **bo** indique la parenté par le mariage bofilo = *beau-fils, gendre* bofratino = *belle-sœur*

...ido : le suffixe **ido** indique la filiation, le petit d'un animal. kato = *chat* katido = *chaton*
 ĉevalo = *cheval* ĉevalido = *poulain* ŝafo = *mouton* ŝafido = *agneau*

Frazoj :

La arbo estas granda. Ĝiaj branĉoj estas longaj kaj ĝiaj folioj estas verdaj.
 La knabo estas ĝentila. Lia nomo estas Karlo. Kaskedo estas sur lia kapo. Lia kaskedo estas nova kaj liaj haroj estas brunaj.
 Lia kamaradino estas bela. Ŝia nomo estas Johanino. Ŝiaj haroj estas blondaj kaj frizitaj; ŝiaj okuloj estas bluaj. Verda stelo estas sur ŝia robo.
 Kies kaskedo ĝi estas? Ĝi estas kaskedo de Karlo.

Mia patro kaj mia patrino estas miaj gepatroj. Mi estas ilia filo (aŭ filino). Miaj gefratoj kaj mi estas iliaj gefiloj.
 La gepatroj de mia patro kaj la gepatroj de mia patrino estas miaj geavoj. Mi estas ilia nepo (aŭ nepino).
 Frato de mia patro aŭ frato de mia patrino estas mia onklo. Mi estas lia nevo (aŭ lia nevino).
 La gefiloj de mia onklo kaj de mia onklino estas miaj gekuzoj.
 Mia patrino estas la bofilino de la gepatroj de mia patro. Ili estas ŝiaj bopatroj.

Ido de kato estas katido; ido de koko estas kokido... La katidoj ofte ludas. La junaj birdidoj ne povas flugi.

En la malvarma Laponio. La gejunuloj povas paroli ĉar ankaŭ la gelaponoj estas geesperantistoj. Johanino parolas kun laponido. Neĝo estas sur la tero kaj glacio estas sur la maro. La tendo staras proksime. La lapona familio ofte vojaĝas sed nur en la malvarma norda Laponio.
 La geknaboj estas ĉe la laponoj. La pingveno staras kaj la foko kuŝas sur la glacio. Estas truo en la glacio. La piedoj de Karlo kaj Justo estas sur skioj. La hundo rigardas; ankaŭ la malgranda birdo rigardas; ili ne komprenas. La suno brilas malforte ĉe la horizonto.

esperanto	<i>français</i>	esperanto	<i>français</i>
arbo	<i>arbre</i>	nevo	<i>neveu</i>
avo	<i>aïeul</i>	nomo	<i>nom</i>
blua	<i>bleu</i>	nordo	<i>nord</i>
branĉo	<i>branche</i>	nova	<i>neuf, nouveau</i>
bruna	<i>brun</i>	ofte	<i>souvent</i>
filo	<i>fils</i>	onklo	<i>oncle</i>
foko	<i>phoque</i>	patro	<i>père</i>
folio	<i>feuille</i>	persono	<i>personne</i>
frato	<i>frère</i>	pingveno	<i>pingouin</i>
frizi	<i>friser</i>	povi	<i>pouvoir</i>
ĝentila	<i>poli, civil, courtois</i>	proksime	<i>près</i>
glacio	<i>glace</i>	robo	<i>robe</i>
horizonto	<i>horizon</i>	skio	<i>ski</i>
kaskedo	<i>casquette</i>	suno	<i>soleil</i>
kies	<i>à qui, de qui, dont...</i>	tendo	<i>tente</i>
kompreni	<i>comprendre</i>	tero	<i>terre</i>
kun	<i>avec (accompagnement)</i>	truo	<i>trou</i>
kuzo	<i>cousin</i>	varma	<i>chaud</i>
neĝo	<i>neige</i>	vojaĝi	<i>voyager</i>
nepo	<i>petit-fils</i>		

Junulkurso – leciono 8

ĉi indike la proximité :

tio = *cela*

tio ĉi = *ceci*

tiu = *ce, celui-là...*

tiu ĉi = *ce, celui-ci...*

tie = *là*

tie ĉi = *ici*

nenio = *rien*

neniu = *personne*

nenie = *nulle part*

iom da = *un peu de*

kun = *avec (accompagnement)*

sen = *sans*

...eg. est un suffixe augmentatif

≠

urbo = *ville*

urbego = *grande ville, métropole*

bela = *beau*

belega = *magnifique, superbe*

ridi = *rire*

ridegi = *rire aux éclats*

...et. est un suffixe diminutif

urbeto = *petite ville, bourg*

beleta = *joli, gracieux, mignon*

rideti = *sourire*

Frazoj :

Johanino kaj ŝia pupo sidas sur larĝa seĝo sub granda ombrelo. La suno brilas, ĝi estas varma. La pupo sidas kaj ridetas; ĝia ĉapelo estas bela. La knabino kaj la pupo sidas, ili ripozas. Ilia ombrelo estas granda kaj ilia seĝo estas larĝa. Kulerego estas granda kulero sed kulereto estas malgranda kulero.

La piro estas en la telero de Karlo kaj la pomo estas en la mano de Johanino.

Karlo parolas kaj montras. La piro estas tie ĉi en mia telero; la pomo estas tie en ŝia mano.

Johanino parolas kaj montras. La pomo estas tie ĉi en mia mano; la piro estas tie en lia telero.

Nenio estas en la glaso. Neniu estas en la ĉemizo.

Estas floro nek en la potoj nek en la vazoj; nenie estas floro.

Iom da vino estas en la glaso. Iom da akvo estas en la kruĉo. Li trinkas iom da vino.

En Kopenhago. Ili estas en la granda dana urbo. La juna kamaradino Mario montras. Karlo kun Johanino kaj Mario biciklas.

En Kopenhago estas multaj interesaj turoj; unu aspektas kiel krokodiloj.

Sur la strato estas multaj biciklantoj, kiuj iras rapide. La tri geknaboj biciklas sen mantelo, ĉar estas varme; ili ridetas. La urbo estas belega; ĝiaj stratoj estas larĝaj. Mario diras: « Nia urbo estas granda, rigardu! Tio estas muzeo kaj tio ĉi estas lernejo ».

esperanto	<i>français</i>	esperanto	<i>français</i>
aspekto	<i>aspect</i>	mantelo	<i>manteau</i>
aŭtomobilo	<i>automobile</i>	montri	<i>montrer</i>
ĉapelo	<i>chapeau</i>	muzeo	<i>musée</i>
ĉemizo	<i>chemise</i>	ombrelo	<i>ombrelle</i>
ĉi	<i>ci</i>	pantalono	<i>pantalon</i>
dekstra	<i>droit</i>	sen	<i>sans</i>
iom	<i>un peu</i>	strato	<i>rue, voie publique</i>
jako	<i>veste</i>	ŝtrumpo	<i>bas</i>
jupo	<i>jupe</i>	ŝuo	<i>chaussure</i>
koloro	<i>couleur</i>	turo	<i>tour</i>
kolumo	<i>col</i>	vazo	<i>vase</i>
kravato	<i>cravate</i>	zono	<i>ceinture</i>
krokodilo	<i>crocodile</i>		
kruĉo	<i>cruche</i>		
kulero	<i>cuiller</i>		

Junulkurso – leciono 10

kion, tion, kiun, tiun... *les interrogatifs et les démonstratifs prennent aussi l'accusatif :*

Kion li rigardas? Li rigardas tion. Kion vi faras ?

Kiun li salutas? Li salutas tiun.

dum = pendant Ŝi kudras, dum li skribas.

oni = on Oni rigardas per la okuloj. Oni manĝas por vivi.

...ulo = suffixe indiquant l'être vivant caractérisé par la racine :

juna = *jeune* dika = *gros* bela = *beau* riĉa = *riche...*
 junulo = *un jeune* dikulo = *un gros* belulino = *une belle* riĉulo = *un (homme) riche...*

Frazoj :

Manĝotablo, skribotablo, ŝranko kaj brakseĝo estas mebloj. La skribotablo havas tirkestojn. Sur ĝi estas skribomaŝino kaj telefonaparato. Sur la muro estas sonorilo, horloĝo, kalendaro kaj bretoj.

Kiuj estas apud la muro? Kion ili faras?

La masonisto konstruas muron el brikoj. Karlo kaj Johanino helpas lin. Ili preparas la morteron el sablo, kalko kaj akvo.

La masonisto laboras per trulo, martelo, ŝovelilo. Apud li estas mortero-kuvo.

Li tenas brikon per la maldekstra mano kaj trulo per la dekstra.

La kamparano kulturis la kampon. Li plugas per plugilo kaj atente gvidas la plugilon.

La bovoj tiras la plugilon. Johanino vipas la bovojn.

Karlo fiere kondukas fortan traktoron. Li tenas la gvidilon.

Oni marŝas per la piedoj. Oni parolas per la buŝo. Oni aŭskultas per la oreloj. Oni spiras per la nazo.

Oni faras meblon el ligno. Oni konstruas domon el brikoj. Oni manĝas por vivi.

La dikulo rigardas la fortan junulon, dum Johanino aplaŭdas. La forta junulo levas la halteron.

En Tirolo la pejzaĝo estas belega. Oni vidas grandegajn montojn. Sur la monto oni vidas akvo-falon.

Mallarĝa vojo kondukas al la domo. La domo estas el ligno.

esperanto	français	esperanto	français
aplaŭdi	<i>applaudir</i>	masoni	<i>maçonner</i>
aŭskulti	<i>écouter</i>	monto	<i>montagne, mont</i>
bovo	<i>bœuf</i>	mortero	<i>mortier</i>
breto	<i>étagère</i>	plugi	<i>labourer</i>
briko	<i>brique</i>	prepari	<i>préparer</i>
dum	<i>pendant</i>	sablo	<i>sable</i>
haltero	<i>haltère</i>	sono	<i>son, bruit</i>
helpi	<i>aider</i>	sonoro	<i>son (musical)</i>
horloĝo	<i>horloge</i>	ŝoveli	<i>pelleteur, creuser</i>
kalendaro	<i>calendrier</i>	spiri	<i>respirer</i>
kalko	<i>chaux</i>	ŝranko	<i>armoire</i>
kampo	<i>champ</i>	tigro	<i>tigre</i>
kesto	<i>caisse</i>	tiri	<i>tirer</i>
konduki	<i>conduire</i>	traktoro	<i>tracteur</i>
konstrui	<i>construire</i>	trulo	<i>truille</i>
kulturi	<i>cultiver</i>	vipo	<i>fouet</i>
kuvo	<i>cuve</i>	vojo	<i>route, chemin, voie</i>
leono	<i>lion</i>		
levi	<i>lever, soulever</i>		
martelo	<i>marteau</i>		
maŝino	<i>machine</i>		

Junulkurso – leciono 11

Tous les verbes se conjuguent de la même manière et à toutes les personnes. Il n'y a aucun verbe irrégulier !

...is *au passé*

mi kantis

je chantais, j'ai chanté...

...as *au présent*

mi kantas

je chante

...os *au futur*

mi kantos

je chanterai

kiam = *quand, lorsque*

ĉiam = *toujours*

tiam = *alors, à ce moment*

neniam = *jamais*

tra = *à travers*

tra la ĉambro, tra la strato...

Frazoj :

Dum unu tago estas mateno, tagmezo, vespero kaj nokto. Li ripozas en la ombro de la domo.

Dum unu jaro estas printempo, somero, aŭtuno kaj vintro.

La dek du monatoj estas januaro, februaro, marto, aprilo, majo, junio, julio, aŭgusto, septembro, oktobro, novembro kaj decembro.

Hieraŭ mi laboris, hodiaŭ mi laboras sed morgaŭ mi ne laboros.

Kiam falas neĝo, tiam estas vintro. Kiam kreskas floroj, tiam estas printempo.

Kiam mi estis malgranda, tiam mi suĉis mian fingron sed mi neniam plu suĉos ĝin.

La steloj ĉiam brilas sed oni neniam vidas ilin dum la tago.

Hieraŭ la geknaboj salutis la geamikojn. Ili portis dorsosakojn. Ĉiuj estis tre kontentaj, ili parolis ĝoje kaj multe.

Hodiaŭ la geknaboj estas en domo kaj kantas. Ili sidas sur benko apud la granda forno.

La geamikoj muzikas. Unu el ili ludas per akordiono, alia per citro.

Le geknaboj tenas grandan muziklibron sur la genuoj. Johanino laŭte kantas.

Morgaŭ la geknaboj vojaĝos per glitveturilo. La ĉevaloj portos sonoriletojn sur la dorso; tintetos la sonoriletojn.

Morgaŭ ili havos varmajn kostumojn. Ilia vojaĝo estos interesa kaj longa.

Hieraŭ Johanino kaj Karlo alvenis al Tirolo. Hodiaŭ ili sidas en la komuna ĉambro. La patro fumas kaj la patrino kudras.

Antaŭ-hieraŭ la geknaboj konis ilin nur per korespondado; hodiaŭ ili kunsidas. Morgaŭ ili veturos per glitveturilo; ili renkontos novajn geamikojn, sed ili neniam forgesos ilian karajn tirolajn geamikojn.

esperanto	<i>français</i>	esperanto	<i>français</i>
akordiono	<i>accordéon</i>	koni	<i>connaître</i>
aprilo	<i>avril</i>	korespondi	<i>correspondre</i>
aŭgusto	<i>août</i>	kreski	<i>croître</i>
aŭtuno	<i>automne</i>	majo	<i>mai</i>
ĉiam	<i>toujours</i>	manki	<i>manquer</i>
citro	<i>cithare</i>	marto	<i>mars</i>
decembro	<i>décembre</i>	mezo	<i>milieu</i>
februaro	<i>février</i>	monato	<i>mois</i>
fino	<i>fin</i>	morgaŭ	<i>demain</i>
forgesi	<i>oublier</i>	neniam	<i>jamais</i>
genuo	<i>genou</i>	novembro	<i>novembre</i>
gliti	<i>glisser</i>		
hieraŭ	<i>hier</i>		
hodiaŭ	<i>aujourd'hui</i>		
januaro	<i>janvier</i>		
jaro	<i>an</i>		
julio	<i>juillet</i>		
junio	<i>juin</i>		
kara	<i>cher</i>		
kiam	<i>quand</i>		
komuna	<i>commun</i>		

Junulkurso – leciono 12

kioma = *interroge sur le rang (heure, jour, mois, page...) = « combienième »*

je = *à, préposition à sens indéterminé* Li vekigās je la sepa (horo) = *Il se réveille à sept heures.*
 Ŝi loĝas je ok kilometroj de la stacidomo = *Elle habite à huit kilomètres de la gare.*

...ono = <i>nombre fractionnaire</i>	duono = <i>la moitié</i>	triono = <i>le tiers</i>	dekono = <i>le dixième...</i>
...oblo = <i>indique un multiple</i>	duoblo = <i>le double</i>	trioblo = <i>le triple</i>	dekoblo = <i>le décuple...</i>
...ope = <i>indique un groupement</i>	duope = <i>par deux</i>	triope = <i>par trois</i>	dekope = <i>par dix...</i>

antaŭ = *devant, avant, il y a [pour situer dans le temps]* antaŭ kelkaj minutoj = *il y a quelques minutes*
post = *après, dans [pour situer dans le temps]* post kelkaj minutoj = *dans quelques minutes*

frue = *tôt, de bonne heure* **malfrue** = *tard* **matene** = *dans la matinée* **vespere** = *dans la soirée*

Frazoj :

En mia dormoĉambro estas vekhorloĝo kaj mi havas ankaŭ brakhorloĝon. Mia avo havis poŝhorloĝon.
 Unu semajno konsistas el sep tagoj: lundo, mardo, merkredo, ĵaŭdo, vendredo, sabato, dimanĉo.
 La tero iras ronde ĉirkaŭ la suno. La luno rondiras ĉirkaŭ la tero.

Kioma horo estas? La malgranda montrilo estas inter 1 kaj 2. La granda montrilo estas sur 9. Estas la unua kaj tri kvaronoj (unu kvarono konsistas el dek kvin minutoj) aŭ estas tri kvaronoj post la unua.
 Unu minuto konsistas el sesdek sekundoj.
 30 (tridek) estas la duono de 60 (sesdek). La dekono de 100 (cent) estas 10 (dek).
 30 (tridek) estas la duoblo de 15 (dek kvin). La dekoblo de 10 (dek) estas 100 (cent).
 4 plus 6 estas 10. 18 minus 6 estas 12.
 La policistoj biciklas duope; la hirundoj flugas duope. La gelernantoj iras al la lernejo multope.

Je la sesa horo, la vekhorloĝo sonoris. Karlo saltas el la lito. Li ĉiam frue vekigās ĉar matene ne ŝatas resti en la lito.
 Je la sepa horo, la geknaboj matenmanĝos kune. Ili ŝatas kafon aŭ ĉokoladon kun lakto.
 La hundo manĝos supon. Ĝi ŝatas promeni sur la kamparo.

Antaŭ kelkaj tagoj la geknaboj estis en Tirolo. Hodiaŭ ili vojaĝas tra la Balkanoj. Post kelkaj tagoj ili estos en Moskvo.
 Vespere ili estos lacaj. Tiam ili trinkos varman kafon kaj bone ripozos en dolĉaj litoj.
 La geamikoj akompanis ilin ĝis la aviadilejo. Post kelkaj minutoj ili vojaĝos per granda aviadilo. Ili ne timas.

esperanto	<i>français</i>	esperanto	<i>français</i>
akompani	<i>accompagner</i>	minus	<i>moins (soustraction)</i>
antaŭ	<i>avant, devant</i>	minuto	<i>minute</i>
aviadilo	<i>avion</i>	peco	<i>morceau</i>
ĉirkaŭ	<i>autour de</i>	plus	<i>plus (addition)</i>
ĉokolado	<i>chocolat</i>	pluvo	<i>pluie</i>
dimanĉo	<i>dimanche</i>	post	<i>après</i>
dolĉa	<i>doux</i>	preta	<i>prêt</i>
frue	<i>tôt</i>	sabato	<i>samedi</i>
hirundo	<i>hirondelle</i>	salti	<i>sauter</i>
ĵaŭdo	<i>jeudi</i>	ŝati	<i>apprécier, aimer</i>
je	<i>à</i>	sekundo	<i>seconde</i>
kafo	<i>café</i>	semajno	<i>semaine</i>
kamparo	<i>campagne</i>	supo	<i>soupe</i>
kelkaj	<i>quelques</i>	tra	<i>à travers, au travers de</i>
konsisti (el)	<i>se composer (de)</i>	veki	<i>réveiller</i>
lundo	<i>lundi</i>	vendredo	<i>vendredi</i>
mardo	<i>mardi</i>	vetero	<i>temps (qu'il fait)</i>
merkredo	<i>mercredi</i>		

Junulkurso – leciono 13

ĉio = tout

ĉiu = chaque

ĉiuj = tous

...ano = indique l'appartenance (membre, partisan, habitant...)

kongresano, Parizano, urbano, kamparano...

...estro = chef

ŝipestro = capitaine d'un navire

urbestro = maire

muzikestro = chef d'orchestre

pro = à cause de

Mi ridas pro via grimaco.

apud = auprès de

se = si, à condition que

...us = **verbe au conditionnel** : Attention ! La construction diffère du français : les deux verbes sont au conditionnel.

Se mi estus riĉa, mi aĉetus belan domon.

=

Si j'étais riche, j'achèterais une belle maison.

...u = **verbe au volitif (impératif et subjonctif)** : exprime un ordre, un désir, un souhait.

Venu!

Bonvolu veni!

Mi deziras, ke vi venu.

Li venu.

Ni iru!

Viens, venez!

Veuillez venir.

Je désire que vous veniez.

Qu'il vienne!

Allons!

Frazoj :

Sur la turo estas horloĝego. La tramo pasas sur la maldekstra strato antaŭ kukejo kaj magazeno.

Sur la trotuaroj estas elektrolampo, gaslampo kaj budo. La domo de la trinkejo havas balkonon. Antaŭ la restoracio estas tabloj kaj seĝoj. Aŭtobuso estas antaŭ garaĝo.

Se estus supo sur la tablo, la geknaboj manĝus. Se ĉiu homo lernus esperanton, ĉiu povus havi geamikojn sur la tuta tero. Nenio estas sur la tablo; ĉio estas en la ŝranko: kolbasoj, botelo, glasoj, teleroj...

La hundo estas malkontenta pro la varmeco de la supo. Se la hundo povus, ĝi manĝus la kolbasojn.

Kiam ĉio estos sur la tablo, tiam ili manĝos ĉar ili malsatas. Ĉiu havos teleron kaj ĉiuj manĝos.

Estas vespere. Ĉiuj vespermanĝas. Post kelkaj minutoj ĉio estos en la stomakoj.

Membro de familio estas familiano. En la urbo loĝas la urbanoj. Sur la kamparo la kamparano laboras per forkego.

Ĉiuj estroj gvidas kaj ordonas. La urbestro prezidas ceremoniojn. La muzikestro gvidas per bastoneto.

La ŝipo dronas pro mallerta ŝipestro.

En Pekino, la geknaboj ne povas legi eĉ unu ĉina vorton sed ili petas lin, ke li traduku ĉion.

La geknaboj vizitas Tokion per tirĉareton. Du viglaj viroj tiras la veturiletojn kaj kuretas.

La geknaboj ne komprenas eĉ unu signon de la japana skribo.

esperanto	français	esperanto	français
apud	à côté de	lerta	habile, adroit, leste
atendi	attendre	magazeno	magasin
aŭtobuso	autobus	membro	membre
balkono	balcon	moroj	mœurs
budo	baraque, kiosque, cabane, stand...	nenio	rien
ĉaro	char, chariot, charrette	nun	maintenant
ceremonio	cérémonie	ordoni	ordonner, commander
cilindro	cylindre	peti	demander (qqch...), prier de...
ĉio	tout	prezidi	présider
ĉiu	chaque, chacun	pro	à cause de
ĉiuj	tous	respubliko	république
droni	se noyer, couler, sombrer	restoracio	restaurant
eĉ	même	se	si (condition)
elektro	électricité	signo	signe, caractère
garaĝo	garage	ŝoseo	chaussée
gaso	gaz	stomako	estomac
kolbaso	saucisse	traduki	traduire
komenci	commencer	tramo	tramway
konsenti	consentir, accepter, être d'accord	trotuaro	trottoir
kuko	gâteau	vigla	dispos, allègre, actif, vigilant...

Junulkurso – leciono 14

si, sin = se *pronom réfléchi de la troisième personne (au singulier ou au pluriel) ; ne peut être que complément.*

Li, ŝi, ĝi, ili lavas sin.

Li, ŝi, ĝi, ili pensas nur pri si.

sia, sian = son, sa, ses, leur, leurs... *adjectifs possessifs se plaçant devant un complément.*

Li, ŝi, ĝi, ili lavas sian kapon.

Li, ŝi, ĝi, ili pensas nur pri sia manĝo.

...ilo = outil

kombilo = *peigne*

razilo = *rasoir*

korktirilo = *tire-bouchon*

balailo = *balai*

tranĉilo = *couteau*

segilo = *scie*

prenilo = *tenaille*

hakilo = *hache*

antaŭ = devant ≠ **malantaŭ = derrière**

interne = à l'intérieur ≠ **ekstere = à l'extérieur**

nun = maintenant

ofte = souvent

kvankam = bien que, quoique

ambaŭ = tous les deux, ensemble

Karlo kaj Johanino ŝatas vojaĝi. Ambaŭ vojaĝas ĉirkaŭ la mondo.

Frazoj :

Vespere Karlo lavas sin. Li lavis sian kapon. Nun li lavas sian korpon per malvarma akvo kaj sapo. Poste li viŝos sin per seka tualettuko kaj li lavos siajn dentojn per broseto. Li ne razos sin ĉar li ankoraŭ ne havas barbon. La hundo banas sin en metala kuvo. Karlo kaj lia hundo faras sian tualeton. Johanino kombas siajn harojn per broso kaj kombilo. Ŝi rigardas sian vizaĝon en la spegulo. Ŝia rubando kuŝas sur la tablo. Ŝia parfumbotelo staras sur la tablo. La geknaboj ofte lavas sin.

Karlo: « Mi montras mian novan kaskedon kaj ŝi montras sian belan tulipon. »

Johanino: « Mi montras mian belan tulipon kaj li montras sian novan kaskedon. »

En la dua bildo, Karlo montras ŝian belan tulipon, kaj Johanino montras lian novan kaskedon.

La hundo kuŝas sur pajlo en sia dometo. La kateto staras ekstere. Ambaŭ estas afablaj bestoj.

Hieraŭ Karlo kaj Johanino atingis Aŭstralio per aviadilo. Ili vizitis Melburnon, kiu estas moderna urbo. Paŭlino ĝoje akceptis ilin. En la aŭtomobilo de Paŭlino la hundo elektis bonan sidlokon en la kofro. En aŭstralia arbarego, ili ĝuis mirigan spektaklon. En vastega kaj sovaĝa regiono multaj vegetaĵoj kreskas. Ili vidis kanguruojn, koalojn kaj birdon, kies multkolora vosto havas formo de liro.

esperanto	français	esperanto	français
akcepti	<i>accepter, accueillir...</i>	moderna	<i>moderne</i>
ambaŭ	<i>tous (les) deux, l'un et l'autre</i>	mueli	<i>moudre</i>
atingi	<i>atteindre</i>	pajlo	<i>paille</i>
balai	<i>balayer</i>	parfumo	<i>parfum</i>
bani	<i>baigner</i>	praktika	<i>pratique</i>
barbo	<i>barbe</i>	preni	<i>prendre</i>
ĉarma	<i>charmant, gracieux...</i>	razi	<i>raser</i>
dento	<i>dent</i>	regali	<i>offrir, régaler...</i>
ekster	<i>hors de, à l'extérieur de</i>	regiono	<i>région</i>
elekti	<i>choisir, élire</i>	rubando	<i>ruban</i>
formeti	<i>enlever</i>	sapo	<i>savon</i>
formo	<i>forme</i>	segi	<i>scier</i>
grimpi	<i>grimper</i>	seka	<i>sec</i>
ĝui	<i>jouir (de), savourer...</i>	sovaĝa	<i>sauvage</i>
haki	<i>couper à la hache</i>	spegulo	<i>miroir</i>
interne	<i>à l'intérieur</i>	spektaklo	<i>spectacle</i>
kanguruo	<i>kangourou</i>	surmeti	<i>mettre (un vêtement)</i>
koalo	<i>koala</i>	tro	<i>trop</i>
kofro	<i>coffre</i>	tualetto	<i>toilette</i>
kombi	<i>peigner</i>	tuko	<i>linge</i>
korko	<i>liège, bouchon de liège</i>	vasta	<i>vaste, ample, étendu, ouvert...</i>
kvankam	<i>quoique, bien que</i>	vegeti	<i>vivre (plantes), végéter</i>
lavi	<i>laver</i>	viŝi	<i>essuyer</i>
liro	<i>lyre</i>	vizaĝo	<i>visage</i>
loko	<i>lieu, endroit, place</i>		
miri	<i>s'étonner, s'émerveiller...</i>		

Junulkurso – leciono 15

...ujo = <i>contenant</i>	monujo = <i>porte-monnaie</i>	cigarujo = <i>boîte à cigares</i>	salujo = <i>salière</i>
...ingo = <i>contenant partiel</i>	kandelingo = <i>chandelier</i>	cigaringo = <i>porte-cigare</i>	plumingo = <i>porteplume</i>
tiel ... kiel = <i>de la même manière ... que</i>		... tiel rapide, kiel sia patro = ... <i>aussi vite que son père</i>	
tiom ... kiom = <i>autant ... que</i>		... tiom da ŝuoj, kiom da piedoj = <i>autant de chaussures que de pieds</i>	
pli ... ol = <i>plus ... que</i> ≠ malpli ... ol = <i>moins ... que</i>		li estas pli granda ol ŝi = <i>il est plus grand qu'elle.</i>	
la plej ... el ... = <i>le plus ... de (parmi) ...</i>		la plej serioza el ĉiuj = <i>le plus sérieux de tous.</i>	
la malplej ... el ... = <i>le moins ... de (parmi) ...</i>		la malplej multekosta el ĉiuj = <i>le moins cher de tous.</i>	
super = <i>au-dessus de</i>	for = <i>loin</i>	li foriras, li estas for = <i>il s'éloigne, il est loin.</i>	

Frazoj :

Mia monujo estas malplena (bedaŭrinde). Salo estas en la salujo.
 Cigarujo tute entenas cigarojn sed cigaringo parte entenas cigaron. Kandelingo parte entenas kandelon.
 Mi skribis per plumingo. La martelo frapas la najlon sed ne utilas por ŝraŭbo.
 Elefanto estas pli granda ol ĉevalo. Muso estas malpli granda ol testudo.
 Elefanto estas unu el la plej grandaj bestoj. Muso estas unu el la plej malgrandaj kaj unu el la malplej utilaj bestoj.
 Vekhorloĝo funkcias tiel rapide, kiel murhorloĝo. En la skatolo estas tiom da alumetoj, kiom da cigaroj.

La kato kaŝas sin malantaŭ sitelo.
 La kaĝo pendas super la tablo. La kato skuis la kaĝon. Ĉu ĝi kaptis la birdon?
 Ne, la birdo forflugis tra la fenestro al la ĝardeno. La inkujo kaj la plumo falis; ili nun kuŝas sur la planko.

La ŝipestro plej afable parolis al la geknaboj en esperanto. Poste la geknaboj rajdis sur belaj ĉevaloj. Ili ŝajnis fieraj.
 Sudamerikano ĵetis kaptoŝnuron por kapti sovaĝan ĉevalidon. Karlo tenas sian foto-aparaton.
 La hundo ŝajnas maltrankvila: ĝi timas kaj tremas ĉar la serpento levas la kapon super la herbo.
 Post momento ĝi forkuros tra la kamparo, tiel rapide kiel sovaĝa ĉevalido. Baldaŭ ĝi estos for.
 Ĉu vi ŝatas studi esperanton?
 Jes? Vi pravas; mi opinias, ke esperanto estos utila.

esperanto	français	esperanto	français
aparato	<i>appareil, dispositif</i>	pravi	<i>avoir raison</i>
cigaro	<i>cigare</i>	rajdo	<i>course, promenade (à cheval...)</i>
funkcii	<i>fonctionner</i>	salo	<i>sel</i>
herbo	<i>herbe</i>	ŝajni	<i>sembler, paraître...</i>
inko	<i>encre</i>	serpento	<i>serpent</i>
ĵeti	<i>jeter, lancer</i>	sitelo	<i>seau</i>
kaĝo	<i>cage</i>	skui	<i>secouer</i>
kandelo	<i>chandelle, bougie</i>	ŝnuro	<i>corde</i>
kapti	<i>attraper, capturer, capter</i>	ŝraŭbo	<i>vis</i>
kaŝi	<i>cache</i>	studi	<i>étudier</i>
momento	<i>moment</i>	super	<i>au dessus de</i>
najlo	<i>clou</i>	tiel	<i>ainsi, si, aussi (comparatif)</i>
ol	<i>que (comparatif)</i>	tiom	<i>tant, autant</i>
opinii	<i>penser (que...)</i>	trankvila	<i>tranquille, calme, paisible</i>
pendi	<i>pendre</i>	tremi	<i>trembler</i>
plej	<i>le plus (superlatif)</i>	utila	<i>utile</i>
pli	<i>plus (comparatif)</i>		

Junulkurso – leciono 17

Les **temps composés** permettent beaucoup de nuances. En espéranto, les participes sont construits avec beaucoup plus de logique qu'en français par exemple. On y retrouve le « **i** » du passé, le « **a** » du présent et le « **o** » du futur. Ils nécessitent un peu d'entraînement mais, rassurez-vous, ils peuvent être évités dans beaucoup de cas. Dans l'ordre chronologique :

Aktivaj participoj (Participes actifs) :

...onta = avant l'action (future donc) **...anta** = pendant l'action **...inta** = après l'action (passée donc)

Pasivaj participoj (Participes passifs) :

...ota = avant l'action (future donc) **...ata** = pendant l'action **...ita** = après l'action (passée donc)

...ebla = traduit une possibilité videbla = visible manĝebla = mangeable

...ema = traduit un penchant, une tendance... laborema = travailleur kredema = crédule

...inda = digne de... vidinda = à voir bedaŭrinda = regrettable

Esperanto estas lerninda lingvo!

Frazoj :

Ĝirafo, leono, struto, simio, papago, krokodilo kaj tigro estas bestoj el varmaj landoj.

Antaŭ la kapto Karlo estas kaptonta kaj la fiŝo estas kaptota. Karlo sidas sed la fiŝo ankoraŭ naĝas. Dum la kapto Karlo estas kaptanta kaj la fiŝo estas kaptata. Karlo staras. La fiŝo ŝatus fornaĝi sed ne povas ĉar pendas! Post la kapto Karlo estas kaptinta kaj la fiŝo estas kaptita. Karlo denove sidas kaj deziras kapti duan fiŝon. La kaptita fiŝo estas en la korbo, kiu estas en la fluanta akvo. Ĝi ne estas kontenta ĉar komprenas, ke ĝi estas kurota...

Pluvas. Johanino vidas, ke la pluvo falas en la ĉambron. Ŝi estas fermonta la fenestron. La fenestro estas fermota. Tuj poste, Johanino estas fermanta la fenestron. Tiu lasta estas fermata. Kaj nun Johanino estas ferminta la fenestron. Tiu lasta estas fermita. Nelonge poste Johanino sidante legas. Ŝi tenas malfermitan libron per siaj manoj.

La du gesinjoroj estas manĝemaj. La sinjoro estas ankaŭ trinkema sed lia glaso estas rompita. La pomo de la sinjorino ne estas manĝebla ĉar enhavas vermon. La tranĉilo de la sinjoro estas fermebla sed ne tiu de la sinjorino. La glaso de la sinjoro falis. Ĝi rompis ĉar vitro estas rompebla. La vino ne plu estas trinkebla.

Junulkurso estas leginda libro. Tiu leciono estas lerninda. Oni povas ankaŭ diri: tiu leciono indas esti lernata. Ĉiuj infanoj indas esti amataj. Ili ĉiuj estas amindaj.

Johanino kaj Karlo vizitis Mez-Afrikan. Nigrulo frapadas sur tamburon. Aliaj estas dancantaj. Kelkaj serpentoj dancas pro la muziko de sidanta nigrulo. La spektaklo estas vidinda. En Nord-Afriko maroka amiko plej afable pruntedonis sian kamelon. Johanino sidante parolas kun Karlo dum li donas manĝaĵon al la kamelo, karesante ĝin. Ĝi estas tre malsata ĉar ĝi delonge ne manĝis. Ĉio estos rapide manĝata, ĉar la pota estas malgranda. Malproksime, alia kamelo estas videbla.

esperanto	français	esperanto	français
denove	à nouveau	papago	perroquet
deziri	désirer, souhaiter	pensi	penser
flui	couler, se déverser, s'écouler...	pruntedoni	prêter
ĝirafo	girafe	prunti	emprunter
kamelo	chameau	rompi	briser, casser, rompre...
karesi	caresser	simio	singe
kompati	plaindre, compatir à, avoir pitié de	struto	autruche
korbo	panier, corbeille		
kuri	cuire, cuisiner		

Junulkurso – leciono 18

Les participes actifs et passifs vus dans la leçon 17 peuvent, grâce à la souplesse de l'espéranto, être transformés en substantifs (changer le « a » terminal en « o ») ou en adverbess (changer le « a » terminal en « e »). On a alors :

...onto, oto, onte, ote avant l'action, ...anto, ato, ante, ate pendant l'action, ...into, ito, inte, ite après l'action

Manĝonte, li lavas siajn manojn = avant de manger, il se lave les mains

Agante, oni povas solvi la problemojn = en agissant, on peut résoudre les problèmes

Leginte kelkajn ekzemplojn, vi pli bone komprenas = après avoir lu quelques exemples, vous comprenez mieux (ĉu ne?)

...ado = action qui se prolonge ou se répète

paroli = parler

paroladi = discourir

...igi = faire, rendre, provoquer une transformation (le verbe formé est transitif)

beligi = embellir qqch

...iĝi = devenir, se transformer (le verbe formé est intransitif)

beliĝi = devenir beau

eĉ = même

eĉ se mi volus... = même si je voulais... à distinguer de « mem » (lui-même) et de « sama » (identique)

ke = que

mi deziras, ke... = je souhaite que... à distinguer du comparatif « ol » et des corrélatifs « kiu »...

Frazoj :

Jen kelkaj metioj kaj laboristoj: ŝuisto, leter-portisto, mekanikisto, fosisto, buĉisto, ĝardenisto, spicisto, ĉarpentisto.

La vekhorloĝo sonoradas. Ĝi efike vekas min. Mi vekigis.

Per unu frapo, oni ne povas facile enigi najlon, sed per frapado oni sukcesas.

Karlo enblovas aeron por dikigi la balonon. La balono dikiĝas. Ĝi povus eksplodi se ĝi tro dikiĝus.

Johanino varmigas la lakton. La lakto varmiĝas.

Ĝi eĉ povas elflui. Feliĉe tio ne okazas tro ofte ĉar Johanino atentis, ke ĝi ne elfluu.

Pro la fumado la plafono nigriĝis. La ŝmiristo blankigas ĝin.

Rigardante la hakotan arbon kaj tenante la hakilon, Karlo pensas: « Ĉu mi povos? »

Karlo iom post iom hakas la arbon. Multaj splitoj saltas kaj falas sur la teron. Hakante, li ŝvitas kaj esperas sukceson.

Hakinte la arbon, li ripozas. La hakinto fiere rigardas la falitan arbon kaj ĝojas.

La arbo estas transportota kaj segota. La radikoj restas en la tero.

Poste, Karlo forhakos ĉiujn branĉojn. Vintre, kiam la ligno estos seka, Karlo povos hejti la domon.

En Egiptio la geknaboj vidis la piramidojn, postsignon de grava antikva civilizacio, kies konstruado postulis penigan laboron. Bela sarkofago kaj aliaj antikvaĵoj kuŝas antaŭ ili. Ĉio estas vidinda. Nur scienculoj scias traduki hieroglifojn.

En Italio ili vizitis la vidindajn ruinojn de Pompejo kun multaj malnovaj ŝtonoj. Ili estas sidantaj sur azenoj. Tiel ili ne laciĝos dum la grimado. La vulkano Vezuvo estas videbla ĉe la horizonto. Ĝi ĉiam fumadas.

esperanto	français	esperanto	français
aero	air	necesa	nécessaire
antikva	antique, ancien	obelisko	obélisque
atenta	attentif	peno	effort, peine
baldaŭ	bientôt	piramido	pyramide
bati	battre, frapper, cogner sur...	pluraj	plusieurs
blovi	souffler	postuli	réclamer, exiger
buĉi	abattre (un animal)	radiko	racine
ĉarpentaĵo	charpente	ruino	ruine, désastre
civilizacio	civilisation	sarkofago	sarcophage
efika	efficace, actif	ŝmiri	enduire, étendre...
eksplodi	exploser, éclater	spico	épice
fosi	creuser (la terre...)	splito	éclat, écharde, paillette...
hejti	chauffer (un local, un four...)	ŝtono	pierre
hieroglifo	hiéroglyphe	sukcesi	réussir, avoir du succès
kapabla	capable	ŝviti	suer
mekaniko	mécanique	transporti	transporter
memori	se rappeler, se souvenir de	voli	vouloir
metio	métier	vulkano	volcan

Junulkurso – leciono 19

ek... = *indique le début d'une action ou sa soudaineté* ekparoli = *commencer à parler* ekhalti = *s'arrêter brusquement*

dis... = *indique la dispersion* disdoni = *distribuer* disigi = *séparer* dissemi = *disséminer*

...um. = *suffixe « passe-partout », indiquant un rapport vague ; à utiliser faute de suffixe mieux adapté.*

kolo = *cou*

malvarma = *froid*

plena = *plein*

gusto = *goût*

kolumo = *col*

malvarmumi = *s'enrhumer*

plenumi = *accomplir*

gustumi = *goûter*

tamen = *cependant*

Li estas maldika sed tamen tre forta = *il est maigre mais cependant très fort*

po = *à raison de (distributif)*

Ili ricevis **po** kvin kartoj = *ils reçurent cinq cartes **chacun** (pas d'accusatif après po)*

Frazoj :

Trajno (*aŭ* vagonaro) konsistas el lokomotivo kaj vagonoj. La trajno eliras el la tunelo kaj eniras (en) la stacidomon. La ŝarĝ-aŭtomobilo atendas ĉe la barilo. Oni vidas boaton apud lumturo kaj velŝipon en la haveno. Oni vidas ankaŭ flagon sur alta konstruaĵo proksima al la hotelo. En la valo bela cervo staras ĉe la bordo de la rivero.

Johanino subite ekvidis multajn florojn. Ŝi tuj surgenuiĝis kaj komencis deŝiri ilin por fari belan bukedon.

Lekantoj estas simplaj floroj sed tamen beletaj. Birdeto staranta sur proksima arbeto ekkantas.

Por akvumi siajn florojn, Johanino elpumpas akvon. La sitelo pleniĝis kaj la akvo disfluas sur la tero.

Matene, la avo semis tritikon; li disĵetis la grenerojn en la teron. Kiam la tritiko estos matura kaj flava, li rikoltos ĝin.

El la tritiko, la muelisto faros belan farunon. Poste, la bakisto bakos bonan panon.

La knabino disdonas la ludkartojn. Ĉiuj ricevis po kvin ludkartoj. La avino serioze atentis pri la disdonado.

La manĝema sinjoro eniris en faman restoracion. Li volis manĝi el ĉiuj pladoj: viandon, legomojn, salaton, deserton...

La manĝemulo gustumis ankaŭ diversajn trinkaĵojn. Post pago de alta sumo la manĝinto malfacile eliris el la restoracio.

En Madrido, la geknaboj ne ŝatis taŭro-ludon sed preferis la geartistojn, kiuj ekdancis pli poste akompanante sin per kastanjetoj kaj gitaro. Ĉar estas varme en tiu loko, la geknaboj tenas ventumilojn.

En Londono, la geknaboj renkontiĝis kun angla esperantisto. Dum Karlo disrompis sian kuketon por doni al sia hundo, la

angla amiko montras la monumentaron kaj la faman ponton sur la riverego. Skotoj ludas per stranga muzikilo.

esperanto	français	esperanto	français
alta	<i>haut, élevé</i>	oranĝo	<i>orange</i>
areno	<i>arène, piste, ring</i>	pagi	<i>payer</i>
arto	<i>art</i>	plado	<i>plat</i>
avenuo	<i>avenue</i>	po	<i>à raison de (quantité)</i>
baki	<i>cuire au four</i>	pumpi	<i>pomper</i>
baro	<i>barrière, obstacle</i>	rikolti	<i>récolter, moissonner</i>
boato	<i>canot, embarcation, barque</i>	salato	<i>salade</i>
bukedo	<i>bouquet</i>	sama	<i>même, identique, pareil</i>
ĉeesti	<i>être présent, assister</i>	ŝarĝi	<i>charger</i>
cervo	<i>cerf</i>	simpla	<i>simple</i>
deserto	<i>dessert</i>	ŝiri	<i>déchirer, arracher, ouvrir...</i>
deŝiri	<i>détacher, cueillir</i>	sporto	<i>sport</i>
diversaj	<i>divers</i>	stacio	<i>station</i>
fama	<i>fameux</i>	stranga	<i>étrange, curieux</i>
faruno	<i>farine</i>	subita	<i>subit, soudain, brusque</i>
flago	<i>pavillon, drapeau</i>	sumo	<i>somme, total</i>
greno	<i>grain</i>	tamen	<i>pourtant, cependant...</i>
gusto	<i>goût</i>	taŭro	<i>taureau</i>
hotelo	<i>hôtel</i>	tritiko	<i>froment, blé</i>
kastanjeto	<i>castagnette</i>	trovi	<i>trouver</i>
konkurso	<i>concours, course, tournoi...</i>	tunelo	<i>tunnel</i>
lekanto	<i>marguerite</i>	vagono	<i>wagon</i>
lokomotivo	<i>locomotive</i>	valo	<i>val, vallée</i>
matura	<i>mûr</i>	velo	<i>voile</i>
menuo	<i>menu</i>		

Junulkurso – leciono 20

Frazoj :

La mondo estas tre granda, sed Esperanto malfermis al ni ĝiajn pordegojn kaj detruis ĉiujn lingvajn barojn. Per Esperanto ni vojaĝis ĉirkaŭ la tero.

Ĉie en la mondo ni renkontis geamikojn. Ĉiam ni komprenis aliajn homojn praktikante la mond-lingvon. Neniam ni sentis nin fremduloj. La mondo estas nia patrolando. Kiel bela estas la mondo kiam geamikoj ĉie bonvenigas vin! Morgaŭ ni revidos multajn el niaj geamikoj en la tutmonda Esperanto-Kongreso.

Tie renkontiĝos centoj da geesperantistoj. Tiam kunsidos nek rusoj, nek francoj, nek ĉinoj, nek angloj, sed nur homoj. Ili diskutos fratece per unu lingvo; tiam realiĝos la granda sonĝo de la homaro: homoj el la tuta tero komprenos unu la alian! Karaj gejunuloj, jam preparu la dorso-sakojn, venu kun ni renkonte al vivo pli bela, al mondo pacema! Korespondu, per Esperanto, kun multaj gejunuloj. Ankaŭ vi havu amikojn en la tuta mondo!

La avo semis karoton. Li prizorgas ĝin per rastilo. Pluvo kaj suno rapide kreskigas la karoton. Muso rigardas ĝin. La karoto kreskadis, ĝi dikiĝis kaj grandiĝis. Nun ĝiaj folioj povas porti birdeton. Ĝi estas karotego. La avo tiras la karoton, sed la karoton li ne povas eltiri. Li vokas la avinon. La avino tiras la avon, la avo la karoton, sed la karoton ili ne povas eltiri. Ŝi vokas la filon. La filo venas rapide por helpi la geavojn. La filo tiras la avinon, la avino la avon, la avo la karoton, sed la karoton ili ne povas eltiri. La filo vokas la knabon. La knabo vokas la knabinon. La knabino vokas la hundon kaj la katon. Ĉiuj tiras por eltiri la karoton. La kato tiris la hundon, la hundo la knabinon, la knabino la knabon, la knabo la filon, la filo la avinon, la avino la avon, la avo la karoton, kaj la karoton ili sukcesis eltiri. Ĉiuj falas teren, sed ĉiuj ankaŭ ridas, ĉar la karoton ili eltiris.

En Parizo. Niaj geamikoj rigardas la Efel-turon starante sur la teraso de la fama palaco. Tie okazis pluraj pac-konferencoj kaj internaciaj renkontoj. Ili revas pri unu mondo, unu junularo kaj unu lingvo... Esperanto. En Esperanta mond-kongreso ili retrovas multajn geamikojn, kiuj venis centope el ĉiuj nacioj. Falis lingvaj baroj. Ili ĝojege interparolas per unu lingvo... Esperanto.

Karaj gelernantoj, vi finis la lernadon de la Junul-kurso.

Ni esperas, ke la aventuroj de Karlo kaj Johanino plaĉis al vi.

Atentu, ke lingvo ne parolata estas morta lingvo: praktiku esperanton per gastigado reciproka kun esperantistoj el aliaj landoj! Se vi ne tuj povas vojaĝi, vi ekkontaktu kun la mondo per korespondado.

Vi devas nepre utiligi la materialon, kiun vi amasigis dum monatoj.

Atentu, ke materialo ne zorgata pereas: ellernu esperanton per perfektiga kurso aŭ per legado!

esperanto	<i>français</i>	esperanto	<i>français</i>
amaso	<i>tas, amas</i>	perei	<i>périr, disparaître</i>
detru	<i>détruire, anéantir</i>	perfekta	<i>parfait</i>
fremda	<i>étranger</i>	plaĉi	<i>plaire</i>
gasto	<i>hôte, invité, client, pensionnaire...</i>	rasti	<i>râtelier, ratisser</i>
internacia	<i>international</i>	reala	<i>réel</i>
konferenco	<i>conférence</i>	reciproka	<i>réciproque</i>
kongreso	<i>congrès</i>	revi	<i>rêve</i>
kontakti	<i>établir un contact, contacter</i>	sendi	<i>envoyer</i>
ligi	<i>lier, attacher</i>	servo	<i>service</i>
materialo	<i>matériau, matériel, matière...</i>	teraso	<i>terrasse, terre-plein</i>
morta	<i>mort</i>	voki	<i>appeler</i>
nacio	<i>nation</i>	zorgi	<i>s'occuper de, prendre soin de...</i>
nepra	<i>absolu, inéluctable</i>		
oceano	<i>océan</i>		
paco	<i>paix</i>		
palaco	<i>palais</i>		